

1 KOL - KESTÄVÄ ELÄMÄNTAPA

2 *Hyväksytty liittokokouksessa 5.12.2009*

3 Vastuu

4 *Ihmisellä on vastuu itsestään, lähimmäisistään ja ympäristöstään. Vanha sanonta kertoo, ettei yksikään*
5 *ihminen ole saari. Olemme jatkuvassa vuorovaikutuksessa ympärillämme olevien ihmisten ja ympäristön*
6 *kanssa. Jotta yhteiselo sujuisi sopuisasti, on meidän huomioitava, miten oma toimintamme vaikuttaa*
7 *ympärillämme olevien ihmisten elämään.*

8 Jatkuvasti kaupungistuvassa maailmassa vastuu lähimmäisestä tulee tärkeämmäksi kuin koskaan
9 aikaisemmin. Yksityisten asioiden puhuminen bussissa, vanhuksen auttaminen tien yli tai vaikkapa
10 juhlien jatkaminen aamuyöhön kerrostalossa ovat asioita, jotka eivät koske vain meitä. Tekemällä
11 arkipäiväisiä päätöksiä vaikuttamme myös muiden elinympäristön viihtyvyyteen.

12 Myös luonto on osa ihmisen lähiympäristöä. Emme voi välttää vastuutamme piiloutumalla betonimuurien
13 taakse. Vastuu ilmastosta, meristä ja eläimistä on meille kaikille yhteinen. Päätöksissämme meidän tulee
14 kunnioittaa ympäristöämme.

15 Muiden vastuidemme kanssa rinnan kulkee vastuu omasta itsestämme. Meillä on velvollisuus pitää huolta
16 omasta terveydestämme niin fyysisesti kuin henkisesti. Rentoutuminen ja elämästä nauttiminen ovat
17 tärkeä osa elämää. Joskus vastuu omasta itsestä on syytä laittaa kaiken muun edelle.

18 Oikeus

19 *Jotta voisimme kantaa vastuamme, on meillä jokaisella yhdenvertainen oikeus päättää omasta*
20 *toiminnastamme ja hyödyntää ympäristöämme kestävällä tavalla. Se on ajatusten, arvojen ja toiminnan*
21 *vapautta.*

22 Vapaus seuraa aina ja ainoastaan vastuusta. Lapsi saa kulkea yksin ystävänsä luokse leikkimään vasta,
23 kun vanhemmat luottavat hänen kantavan vastuun itsestään liikenteessä. Johtajan työsopimukseen ei
24 kirjata työaikaa, sillä työnantaja luottaa hänen suorittavan tehtävänsä, vaikka työhön kulutettuja tunteja ei
25 valvottaisi. Kun ihminen toimii vastoin hänen vastuutaan itsestään tai lähimmäisestään, hänen vapauttaan
26 rajoitetaan vangitsemisella.

27 Koska meillä kaikilla on suuri vastuu siitä, miten toimimme, on meillä myös suuri vapaus valita
28 itsellemme sopiva tapa toimia. Uskonnon, mielipiteen ja järjestymisen vapaus kuuluvat demokraattisen
29 yhteiskunnan tukijalkaan. Niiden avulla muokkaamme omaa ympäristöämme, jotta voisimme kantaa
30 vastuamme.

1 Jotta voisimme kantaa vastuumme ympäristöstä, on meillä oikeus myös hyödyntää ja muokata sitä.
2 Maanviljelys, metsätalous ja kalastus ovat kaikki esimerkkejä vapauksista, joita ei ole myönnetty meille
3 turhaan. Niiden avulla ylläpidämme paitsi ympäristön myös itsemme ja lähimmäistemme hyvinvointia.

4 Vapauksista tärkein on vapaus omassa elämässämme. Kenenkään oikeutta onnelliseen ja tasa-arvoiseen
5 elämään ei tule rajata sukupuolen, ihonvärin, seksuaalisen suuntautumisen tai minkään muun syyn
6 varjolla. Meillä on oikeus päättää, miten täytämme vastuumme omasta itsestämme. Jokaisella tulee olla
7 elinikäinen oikeus kehittää ja sivistää itseään.

8 Yhteisö

9 *Kukaan ei ole vastuussaan yksin. Yhteisöjen kuten perheiden, ylioppilaskuntien ja valtion tehtävä on*
10 *tukea ihmisiä sosiaalisesti ja ekologisesti kestävässä elämäntavassa. Jaamme vastuut toinen toistemme*
11 *kanssa. Muodostamme lukuisia erikokoisia ja erimuotoisia yhteisöjä, jotka yhdessä kantavat vastuun*
12 *itsestään ja toisistaan.*

13 Vanhemmat kantavat vastuun lapsen elämästä perheessä. Ylioppilaskunta hoitaa monia tärkeitä
14 edunvalvontatehtäviä kaikkien opiskelijoiden puolesta. Kehitysyhteistyö on puolestaan kansainvälisen
15 yhteisön tapa hoitaa vastuutaan köyhimpien maiden asukkaista.

16 Monet elämän ongelmat ja vastuut ovat liian suuria kannettaviksi omilla voimillamme. Siksi yhteisöt
17 tarjoavat työkaluja, resursseja ja henkisiä voimavaroja. Niiden avulla voimme elää oman elämämme
18 huolehtien vastuistamme - itsestämme, lähimmäisistämme ja ympäristöstämme - ilman, että taakka
19 kasautuu liiaksi kenellekään. Se on sosiaalisesti ja ekologisesti **kestävä elämäntapa**.